

UZASADNIENIE

W oparciu o zgromadzony w toku postępowania i ujawniony na rozprawie głównej materiał dowodowy Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. i W. G. na mocy aktu notarialnego z dnia 19.11.2010 r. Rep. A nr 5375/2010 zawiązali spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w E.. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Wydział Gospodarczy Sądu Rejonowego w Olsztynie pod nr (...). Wysokość kapitału zakładowego spółki została ustalona na 475.000 zł, a wspólnicy objęli: M. G. - (...) udziałów o łącznej wartości 57.750 zł, W. G. - (...) udziałów o łącznej wartości 416.750 zł. M. G. został powołany na stanowisko Prezesa Zarządu spółki, zaś W. G. został Wiceprezesem Zarządu. Głównym przedmiotem działalności spółki była uprawa zbóż i innych roślin, rozmnażanie roślin, działalność usługowa wspomagająca produkcje roślinną. Z uwagi na podjętą na terenie E. inwestycję obejmującą budowę bloku biomasowego, którego planowe uruchomienie miało nastąpić w grudniu 2012 r., wspólnicy podjęli decyzję o ukierunkowaniu działalności spółki na uprawę roślin energetycznych (miskantusa) oraz produkcję peletu ze słomy.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonych: M. G. – k. 1301-1305, W. G. – k.1305-1307, zeznania świadka M. C. (1) – k.14491450, odpis z Krajowego Rejestru Sądowego – k.54-60)

W dniu 26 kwietnia 2012 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. w E. a (...) Sp. z o.o. w E. doszło do podpisania umowy nr (...) w ramach której (...) Sp. z o.o. zobowiązała się do założenia plantacji roślin energetycznych z gatunku miskantusa na gruntach rolnych wskazanych przez (...) Sp. z o.o. W umowie określono wymagany obszar plantacji miskantusa, zakup i niezbędną ilość sadzonek, dokonanie nasadzeń, wykonywanie zabiegów agrotechnicznych, jak również wymaganą udatność plantacji na kolejne lata, tj. od 26.04.2012 r. do 30.04.2013 r., 01.05.2013 r. – 30.04.2014 r., 01.05.2014 r. – 30.04.2015 r. Zgodnie z § 6 umowy wynagrodzenie (...) Sp. z o.o. w E. ustalono jako iloczyn stawki za daną czynność i powierzchni gruntu objętego daną czynnością. Kwestie rozliczenia stron, płatności wynagrodzenia w danym roku obowiązywania umowy określono w § 7 umowy. Strony ustaliły, iż w przypadku stwierdzenia braku wydajności w drugim roku obowiązywania umowy (...) Sp. z o.o. dostarczy brakującą ilość produktu rolnego, a w przypadku niedostarczenia brakującej ilości w terminie 3 miesięcy do daty sprawdzenia wydajności (...) Sp. z o.o. zobowiązywała się do zapłaty kary umownej w kwocie, jaką (...) Sp. z o.o. zapłaci za brakującą ilość produktu rolnego. W trzecim roku obowiązywania umowy w przypadku stwierdzenia braku wydajności kwota wynagrodzenia miała być zatrzymana przez (...) (...)z o. w E. do czasu dostarczenia brakującej ilości produktu rolnego, a w przypadku niedostarczenia brakującej ilości produktu rolnego w terminie 3 miesięcy od daty sprawdzenia wydajności, kwota wynagrodzenia miała być zaliczona na poczet kar umownych.

W dniu 17.05.2013 r. (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o. podpisały aneks nr (...) do umowy (...), na mocy którego ustalono, iż w przypadku nieosiągnięcia udatności plantacji w pierwszym roku obowiązywania umowy, (...) Sp. z o.o. zobowiązywała się uzupełnić plantację do 20.05.2014 r. na swój koszt, a w przypadku niedokonania nasadzenia kwota wynagrodzenia należnego (...) Sp. z o.o. zostanie zaliczona na poczet kar umownych należnych (...) Sp. z o.o.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonych: M. G. – k. 1301-1305, W. G. – k.1305-1307, zeznania świadków: A. K. (1) – k.272v, M. C. (1) – k. 1449-1450, umowa – k.1366-1371, aneksy – k.1373-1374, 1375-1376)

W dniu 05 kwietnia 2013 r. w trybie przetargu nieograniczonego (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o. zawarły umowę nr (...), której przedmiotem było świadczenie usług rolniczych polegających na założeniu, prowadzeniu i zarządzaniu plantacjami miskanta olbrzymiego w celu pozyskania surowca do produkcji biomasy dla (...) Sp. z o.o. realizowanych na gruntach dzierżawionych w miejscowościach P. i K.. Umowa została zawarta na czas określony do dnia 21.05.2016 r. W umowie strony przewidziały, iż w przypadku braku udatności w pierwszym roku obowiązywania umowy (...) Sp. z o.o. ma prawo zatrzymać wynagrodzenie do czasu wykonania ponownego nasadzenia spełniającego wymogi umowy.

Ustalono również, iż w drugim i trzecim roku obowiązywania umowy w przypadku niedostarczenia brakującej ilości miskantusa w terminie 3 miesięcy od daty sprawdzenia wydajności (...) Sp. z o.o. zobowiązywała się do zapłaty kwoty, jaką (...) Sp. z o.o. zapłaci za brakującą ilość zakupionego miskantusa. Do czasu wykonania tych obowiązków (...) Sp. z o.o. miała prawo zatrzymania wynagrodzenia jako gwarancji wykonania zobowiązań przez (...) Sp. z o.o. Strony ustaliły, iż są zwolnione z odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, jeżeli jej realizację uniemożliwiły okoliczności siły wyższej.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonych: M. G. – k. 1301-1305, W. G. – k.1305-1307, zeznania świadków: A. K. (1) – k.272v, M. Czajka – k.1449-1450, umowa – k.1377-1386)

Kolejna umowa między (...) Sp. z o.o. w E. a (...) Sp. z o.o. pod nr (...) została zawarta w dniu 10.07.2013 r. i dotyczyła dostawy przez (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) Sp. z o.o. biomasy z odpadów i pozostałości z produkcji rolnej w postaci peletu ze słomy o określonych w umowie parametrach w ilości 14.400 mg, przy czym możliwe wahania w zamówieniach miały się mieścić na poziomie +/- 20% ilości pierwotnie ustalonej. Z uwagi na przedłużające się u odbiorcy, tj. (...) Sp. z o.o. procesy optymalizacji instalacji do spalania biomasy w drodze kolejnych aneksów zmieniano na późniejsze terminy dostaw miskantusa i ich zakres.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonych: M. G. – k. 1301-1305, W. G. – k.1305-1307., zeznania świadków A. K. (1) – k.272v, M. C. (1) – k.1449-1450 umowa – k.1394-1405, aneksy – k.1406-1408, pisma (...) Sp. z o.o. – k.1444-1447)

Z uwagi na nieosiągnięcie przez (...) Sp. z o.o. wymaganej udatności zbiorów w dniu 01 października 2014 r. obie spółki tj. (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o. zawarły porozumienie, na mocy którego (...) Sp. z o.o. zobowiązało się do zapłaty na rzecz (...) Sp. z o.o. kar umownych, na poczet których zaliczono wynagrodzenie w kwocie 72.278,73 zł należne (...) Sp. z o.o. od (...) Sp. z o.o. z umów (...). W efekcie (...) Sp. z o.o. była dłużna (...) Sp. z o.o. kwotę 61.193,27 zł.

(dowód: zeznania świadków: A. K. (1) – k.272v, B. W. – k. 1449, sprzeciw wierzyciela – k.1457-1461, porozumienie – k.1504-1507, pismo (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej – k.1508, pisma (...) Sp. z o.o. – k.1509-1510, postanowienie Sądu Rejonowego w Elblągu w sprawie VGUp – zw81 – k.1585-1598)

W ramach prowadzonej działalności (...) Sp. z o.o. w E. posiadała również zadłużenie wobec:

- S. W. - na kwotę 5.713,15 zł,
- J. W. – na kwotę 15.730,08 zł,
- K. S. (1) – na kwotę 24.900 zł,
- D. K. – na kwotę 2.824,80 zł,
- M. S. (1) – na kwotę 1.320,49 zł,
- G. S. (1) – na kwotę 21.542,77 zł,
- B. R. (1) – na kwotę 10.432,51 zł,
- A. P. – na kwotę 7.188, 17 zł,
- A. N. – na kwotę 17.944, 57 zł,
- (...) Sp. z o.o. w G. – na kwotę 9.609,74 zł,
- PHU (...) Sp. z o.o. w B. – na kwotę 82,766,41 zł,
- T. P. – na kwotę 28.916 zł,

- B. R. (2) – na kwotę 26.321,44 zł,
- K. O. (1) – na kwotę 9.261,27 zł,
- J. D. (1) – na kwotę 1,654,56 zł,
- (...) S.A. w S. – na kwotę 2.661,75 zł,
- Z. G. – na kwotę 2.230,44 zł,
- T. D. – na kwotę 22.361,96 zł,
- Biura Handlowego (...) Sp. z o.o. w B. – na kwotę 57.923,65 zł,
- (...) s.c. A. K. (2), S. M. – na kwotę 14.350,97 zł,
- E. O. – na kwotę 1.435,37 zł,
- (...) Sp. z o.o. w G. - na kwotę 30.709,56 zł,
- J. D. (2) – na kwotę 1.633,90 zł,
- (...), S., (...) s.c. w E. – na kwotę 4.930,05 zł,
- (...) Sp. z o.o. w T. – na kwotę 13.698,83 zł,
- Zakładu Produkcyjno – (...) Sp. z o.o. w O. – na kwotę 60.707,39 zł,
- B. P. – na kwotę 44.618 zł,
- Miasta i Gminy F. – na kwotę 310,69 zł,
- (...) Szpitala (...) z Przychodnią (...) w E. – na kwotę 548 zł,
- J. K. – na kwotę 7.021,59 zł,
- Urzędu Skarbowego – na kwotę 119.668,32 zł,
- (...) -Technika Sp. z o.o. w B. – na kwotę 100.797,24 zł,
- (...) S.A. – na kwotę 15.046,87 zł,
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – na kwotę 106.992,14 zł,
- M. K. (1) – na kwotę 12.353,33 zł,
- M. P. (1) – na kwotę 545.521,99 zł,
- Banku (...) S. – na kwotę 1.145.898,81 zł,
- (...) Sp. z o.o. w E. – na kwotę 136,03 zł,
- W. Z. – na kwotę 6.067,18 zł,
- M. K. (2) – na kwotę 9.287,15 zł,
- K. G. – na kwotę 298.003,32 zł,

- L. H. – na kwotę 78.363,71 zł,
- (...) S.A. – na kwotę 25.041,37 zł,
- T. O. – na kwotę 12.267,06 zł,
- J. G. – na kwotę 162.534,32 zł,
- J. M. – na kwotę 28.576,33 zł,
- (...) Sp. z o.o. w C. – na kwotę 17.423,30 zł,
- Banku (...) S.A. – na kwotę 43.630,45 zł,
- Przedsiębiorstwa Rolnego (...) Sp. z o.o. – na kwotę 103.511,88 zł,
- (...) Sp. z o.o. w L. – na kwotę 78.446,62 zł,
- (...) Sp. z o.o. – na kwotę 40.826,87 zł,
- (...) Sp. z o.o. w L. – na kwotę 310.338,25 zł,
- M. P. (2) – na kwotę 14.977,42 zł,
- R. P. – na kwotę 189.741,51 zł,
- (...) S.A. – na kwotę 406.843,33 zł,
- Gminy M. E. na Prawach Powiatu – na kwotę 1.335,20 zł,
- A. Z. (1) – na kwotę 8.952,69 zł,
- (...) Sp. z o.o. w K. – na kwotę 24.279,78 zł,
- D. W. – na kwotę 2.502,71 zł,
- (...) Sp. z o.o. w P. – na kwotę 23.604,85 zł,
- D. S. – na kwotę 3.506,05 zł,
- (...) Sp. z o.o. w E. – na kwotę 227.533,80 zł,
- (...) Sp. z o.o. w B. – na kwotę 1.596,49 zł.

Zgodnie z bilansem sporządzonym na dzień 31.12.2013 r. wartość majątku (...) Sp. z o.o. w E. wynosiła 4.033.039,43 zł, zaś łączna suma zobowiązań – 6.099.981,13 zł. Rok później wartość majątku spadła do 2.831.013,50 zł, zaś wartość zobowiązań kształtowała się na poziomie 5.501.281,07 zł.

(dowód: zeznania świadków: P. G. – k.82v-84v, 1307-1308, W. C. – k.255v, J. D. (2) – k.260v, K. O. (2) – k. 266v, B. R. (1) – k.276v, P. K. – k.280v, B. P. – k.283v, M. D. – k.292v, W. Z. – k.299v, K. K. – k.310v, L. H. – k.314v, A. Z. (1) – k.318v, J. M. – k.322v, W. S. – k.327v, D. W. – k.356v, J. D. (1) – k.365v, S. W. – k.369v, T. O. – k.373v, D. S. – k.377v, T. G. (1) – k.382v-384, T. G. (2) – k.389, M. S. (1) – k.397v, E. R. – k.401v, A. P. 405v, J. W. – k.420v, M. B. (1) – k.425v, A. N. – k.436v, 1311, S. M. – k.443, T. B. – k.454, D. K. – k.470v, K. S. (2) – k.479v, G. S. (2) – k.503v, K. S. (1) – k.514v, M. C. (2) – k.518v, Z. G. – k.529, L. C. – k.535v, R. K. – k.539v, K. P. – k.550v, K. O. (1) – k.574, A. C. – k.586, T. P. – k.598, Ł. W. – k.605v-606, S. G. – k.609v, M. P. (1) – k.618v, G. J. – k.623v, M. K. (3) – k.631v, I. K. – k.635v, T. D. – k.644, J. K. – k. 650, M. K. (2) – k.665, 1310, G. S. (1) – k.671, M. Z. – k.680v,

K. G. – k.683v, S. S. – k.713v, M. K. (4) – k.719, M. B. (2) – k.725v, M. S. (2) – k.732v-733, M. P. (3) – k.754v, T. G. (2) – k.760v, R. P. – k.771v, M. P. (2) – k.837, P. O. – k.811v, J. T. – k.1137v, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa – k.1-3, rozrachunki na dzień 31.10.2014 r. – k.125-142, wykaz tytułów egzekucyjnych – k.143-144, pismo ZUS – k.156-157, lista wierzytelności – k.247-251, zgłoszenie wierzytelności – k.256, 261, 267, 284, 296, 311, 323, 329-331, 357-358, 448-449, 520, 544-546, 557-559, 626-627, 659-660, 764-767, 786-790, 812-814, zestawienie salda – k.257, polecenie przelewu – k.261, faktury – k.4, 262-263, 268-269, 277, 285v-289v, 295, 319, 324, 334-353, 361, 391, 409, 422, 447, 456, 471, 481-484, 486, 510, 521, 523, 542-543, 588, 600, 625, 632, 636, 666, 673, 684v-695v, 721, 740-742, 757, 772-785, 838-839, stan należności – k.267, propozycje kompensaty – k.284v-285, zlecenie – k.294, umowa kupna-sprzedazy słomy na pokosie – k.300, 496-497, 601, 652-653, 674, zestawienie wierzytelności – k.307, spis wierzytelności – k.315, nota zbiorcza – k.332-333, nakaz zapłaty – k.12, 438, 461-462, 726-727, umowa dostawy – k.444-445, ugoda – k.457, 481-490, 736-739, cesja – k.465-466, umowa najmu – 498-499, umowa współpracy – k.505-506, zestawienie rozrachunków – k.507, umowa nr (...) – k.540-541, umowa leasingu operacyjnego z załącznikami – k.552-556, 560-564, umowa o przejęcie zobowiązań – k. 613-614, zlecenie – k.624, umowa o świadczenie usług medycznych – k.638-639, zamówienie – k.720, cesja wierzytelności – k.728-729, wyrok w sprawie IC 118/14 – k.756, umowa przelewu wierzytelności – k.762-763, opinia biegłego z zakresu księgowości – k.1621-1665)

W dniu 27 sierpnia 2014 r. do Sądu Rejonowego w Elblągu wpłynął wniosek K. G. o ogłoszenie (...) Sp. z o.o. w E.. Wniosek ten został zwrócony z przyczyn formalnych. Kolejny wniosek K. G. złożyła w dniu 06.10.2014 r.

(dowód: zeznania K. G. – k.90v, 1308-1309, wniosek – k. 96-98)

W dniu 24 października 2014 r. doszło do zawarcia pomiędzy (...) Sp. z o.o. w E. a Zakładem Usługowym (...) K. G. do umowy cesji wierzytelności przysługującej (...) Sp. z o.o. w E. wobec (...) Sp. z o.o. z tytułu realizacji przez (...) Sp. z o.o. umów: (...) z dnia 05.04.2013 r, (...) z dnia 26.04.2012 – na rzecz K. G.. W dacie zawierania umowy cesji (...) A. Sp. z zo.o. w E. zalegała trwale z płatnościami wobec co najmniej 76 swoich wierzycieli.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonych: M. G. – k.1301-1305, W. G. – k.1305-1307, zeznania świadka K. G. – k.90v, 683v, 1308-1309, umowa o przelew wierzytelności – k.61, powiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności – k.62, opinia biegłego z zakresu księgowości – k. 1612-1665)

W dniu 30 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie VGU 43/14 ogłosił upadłość obejmująca likwidację majątku dłużnika (...) Sp. z o.o. w E., wyznaczając syndyka w osobie B. W..

(dowód: zeznania B. W. – k.161v, 1449, postanowienie – k.158)

Oskarżony W. G. zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i przez Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

W toku postępowania przygotowawczego oskarżony W. G. został poddany badaniu psychiatrycznemu. Biegli orzekli, iż oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, biegli rozpoznali u oskarżonego zaburzenia depresyjne. Biegli psychiatrzy wskazali, iż w czasie dokonywania zarzucanego mu czynu oskarżony nie miał w stosunku do niego zniesionej ani znacznie ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynu i zdolności pokierowania swoim postępowaniem – warunki z art. 31 kk nie zachodzą.

W. G. nie był dotychczas karany.

(dowód: dane o podejrzanym – k.190, dane o karalności – k.861, opinia psychiatryczna – k.227-228)

Oskarżony M. G. zarówno w postępowaniu przygotowawczym, jak i przed Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

W toku postępowania przygotowawczego oskarżony M. G. został poddany badaniu psychiatrycznemu. Biegli wskazali, iż oskarżony nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, rozpoznali u niego zaburzenia depresyjne i lękowe. Biegli psychiatrzy stwierdzili, że oskarżony w czasie dokonywania zarzucanego mu czynu nie miał w stosunku do niego zniesionej ani znacznie ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynu i zdolności pokierowania swoim postępowaniem – warunki z art. 31 kk nie zachodzą.

M. G. nie był karany.

(dowód: dane o podejrzanym – k.183, dane o karalności – k.862, opinia psychiatryczna – k.233-235)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był kwestionowany przez żadną ze stron postępowania. Oskarżeni nie podważali zarówno faktu, jak i wysokości zadłużenia u poszczególnych kontrahentów, jak również nie zaprzeczali, by w dniu 24.10.2014 r. doszło do zawarcia pomiędzy (...) Sp. z o.o. w E. a K. G. do umowy cesji wierzytelności przysługującej spółce wobec (...) Sp. z o.o. z tytułu realizacji przez (...) Sp. z o.o. umów: (...) z dnia 05.04.2013 r, (...) z dnia 26.04.2012 – na rzecz K. G.. W świetle powyższego relacje świadków: P. G., W. C., J. D. (2), K. O. (2), B. R. (1), P. K., B. P., M. D., W. Z., J. G., K. K., L. H., A. Z. (2), J. M., W. S., D. W., J. D. (1), S. W., T. O., D. S., T. G. (1), T. G. (2), M. S. (1), E. R., A. P., J. W., M. B. (1), A. N., S. M., T. B., D. K., K. S. (2), G. S. (2), K. S. (1), M. C. (2), Z. G., L. C., R. K., K. P., K. O. (1), A. C., T. P., Ł. W., S. G., M. K. (3), I. K., T. D., J. K., M. K. (2), G. S. (1), M. Z., S. S., M. K. (4), M. B. (2), M. S. (2), R. M., M. P. (3), T. G. (2), R. P., P. O., M. P. (2) i J. T. - odnoszące się jedynie do okoliczności nawiązania współpracy z (...) Sp. z o.o., przedmiotu tej współpracy, wysokości wierzytelności przysługujących wobec spółki i sposobu ich udokumentowania – jako w pełni obiektywne i znajdujące potwierdzenie w dowodach w postaci faktur VAT, liście wierzytelności, zostały przez Sąd zweryfikowane pozytywnie.

Na pozytywną ocenę zasługiwały również relacje świadka K. G.. Świadek przedstawiła przedmiot i zakres współpracy, jaka łączyła ją z (...) Sp. z o.o. Podkreśliła, że z racji opóźnień z płatnościami na jej rzecz przez w/w spółkę, sama domagała się od oskarżonych zabezpieczenia swoich wierzytelności, których suma sięgała prawie 300.000 zł. Jak stwierdziła świadek cesja wierzytelności z tytułu umów (...) była jej pomysłem, gdyż wielokrotnie te umowy były jej okazywane przy kolejnych prośbach o prolongatę terminów płatności faktur. K. G. podkreśliła, że umowa cesji nie została zrealizowana, a jej wierzytelności nie zostały zaspokojone. Świadek zeznawała rzeczowo, odnosząc się bezpośrednio do faktów, jej wypowiedzi są logiczne, przekonujące i osadzone w realiach sprawy.

Analogicznie należało ocenić zeznania księgowej obsługującej (...) Sp. z o.o. - D. M.. Świadek przedstawiła w ogólnym zarysie kondycje finansową spółki, problemy z płatnościami, a jej relacje w tym względzie pozostają w zgodności z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania.

Brak było również podstaw do podważenia relacji B. W. – syndyka upadłości (...) Sp. z o.o., który przedstawił okoliczności zaliczenia wierzytelności przysługującej upadłemu wobec (...) Sp. z o.o. na poczet kar umownych, co znajduje oparcie w aktach VGUp 7/14.

Na akceptację Sądu zasługiwały również zeznania M. C. (1), która od czerwca 2010 r. do maja 2015 r. była dyrektorem finansowo-handlowym (...) Sp. z o.o. Świadek potwierdziła, że inwestycje związane z spalaniem biomasy, których termin uruchomienia przewidywany był na koniec grudnia 2012 r., ulegały przesunięciu z uwagi na opóźnienia wykonawcy w wykonaniu inwestycji. To z kolei powodowało konieczność renegocjacji umów na dostawę biomasy, tj. przesunięcia terminów dostawy na okres późniejszy.

Sąd nie znalazł również podstaw do zanegowania wyjaśnień oskarżonych M. G. i W. G.. Oskarżeni w swych wyjaśnieniach skupiali się przede wszystkim na przedstawieniu sytuacji finansowej (...) Sp. z o.o., której pogorszenie było związane z ukierunkowaniem profilu działalności spółki z uwagi na inwestycje w spalaniu biomasy, na plantacjach miskantusa i produkcji peletu, co nie przyniosło oczekiwanych zysków i powodowało generowanie kosztów i powstawanie opóźnień w płatnościach – z uwagi na kolejne odroczenia w uruchomieniu inwestycji. Obaj oskarżeni

wskazywali, że biorąc pod uwagę zapewnienia (...) Sp. z o.o. traktowali trudności jako przejściowe – do momentu finalnego uruchomienia bloku energetycznego. Jednocześnie oskarżeni wskazywali, iż umowa cesji wierzytelności na rzecz K. G. spowodowana była przede wszystkim faktem, że K. G. w ramach współpracy z (...) Sp. z o.o. zajmowała się pozyskiwaniem pracowników do prowadzonej przez (...) Sp. z o.o. działalności, co z kolei zapewniało zachowanie pełnego cyklu produkcyjnego. W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonych są szczerze, spontaniczne i przedstawiają ich ocenę sytuacji, w jakiej spółka znalazła się z uwagi na opóźnienia w inwestycji i przyjęte metody działania.

Sąd w pełnym zakresie uwzględnił sporządzone na potrzeby niniejszego postępowania opinie psychiatryczne dotyczące oskarżonych M. G. i W. G.. Opinie są jasne, logiczne, przekonywująco uzasadnione, a nadto zostały sporządzone przez osoby dysponujące niekwestionowaną wiedzą i doświadczeniem zawodowym w dziedzinie psychiatrii.

Istotnych informacji, z uwagi na brak wiedzy odnośnie przedmiotu postępowania, nie wniosły relacja P. R., M. P. (4), J. P., H. T., K. T..

Dowody w postaci: zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z załącznikami, umowy o przelew wierzytelności z dnia 41.10.2014 r., powiadomienia dłużnika o przelewie wierzytelności, wniosku wierzyciela o ogłoszenie upadłości, informacji o prowadzonych egzekucjach, pism ZUS o stanie zaległości (...) Sp. z o.o., udokumentowania stanu spraw egzekucyjnych, pisma Urzędu Skarbowego w E. o zaległościach (...) Sp. z o.o., pisma (...) Sp. z o.o. z dn.22.12.2014 r., bilansu, wykazu składników majątku, rozrachunków na dzień 24.10.2014 r., wykazu tytułów egzekucyjnych, wydruków z (...), postanowienia Sądu Rejonowego w Elblągu z dn. 30.12.2014 r. w sprawie VGU 34/14, listy wierzytelności, zgłoszeń wierzytelności w postępowaniu upadłościowym V GUp 7/14, zestawienia salda, duplikatu polecenia przelewu, faktur VAT, aktualnego stanu należności, propozycji kompensaty, zlecenia, umów kupna sprzedaży słomy na pokłosie, aktów notarialnych, zestawienia wierzytelności J. G. wobec (...) Sp. z o.o., zestawienia wierzytelności L. H. wobec (...) Sp. z o.o., oświadczenia o zwrotnej cesji wierzytelności, noty zbiorczej, wyroku zaocznego V GC 843/14, pism (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej do wierzycieli, nakazów zapłaty, umowy dostawy urządzenia do rozdrabniania słomy, ugody z dn. 04.04.2014 r., kopii akt egzekucyjnych Km 65/15, wezwań do zapłaty, cesji wierzytelności, pism (...) Sp. z o.o. o prolongatę zobowiązań, porozumienia w sprawie przedłużenia terminu płatności, umowy najmu, umowy współpracy w zakresie sprzedaży paliw płynnych, zestawienia rachunków nierozliczonych, oświadczenia płatnika podatku VAT, wyciągu z rachunku bankowego, umowy nr (...) o usługę w formie ochrony mienia/obiektu, umowy leasingu operacyjnego nr (...)z załącznikami, umowy o przejęcie zobowiązań, zlecenia, skierowań na badanie lekarskie, umowy (...), protokołu ilości zebranej słomy, korespondencji między K. G. a (...) Sp. z o.o., zamówienia z dn.28.05.2014 r., cesji wierzytelności, wyrok w sprawie I C 118/14, umowy przelewu wierzytelności, informacji z KRS i CEIDG, protokołów zaznajomienia z materiałami postępowania, danych o karalności, danych o podejrzanym, kserokopii akt Sądu Rejonowego w Elblągu sygn. akt V GUp 7/14, umowy między (...) Sp. z o.o. a (...) Sp. z o.o. nr (...) z aneksami, bilansu, rachunku zysków i strat, pism (...) Sp. z o.o. do (...) Sp. z o.o. o przesunięciu terminów dostawy biomasy, kserokopii akt Sądu Rejonowego w Elblągu V GUp 7/14 – Zw 10 stanowią materiał dowodowy uzupełniający. Zostały one sporządzone zgodnie z wymogami prawa, przez uprawnione osoby, ich autentyczność i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania w jego toku.

Sąd zasadniczo zaaprobował opinię biegłego z zakresu księgowości C. C., która została wywołana dla ustalenia czy w dacie zawierania umowy cesji wierzytelności przysługującej (...) Sp. z o.o. od (...) Sp. z o.o. w E. na rzecz Zakładu Usługowego (...) w dniu 24.10.2014 r. – spółka (...) Sp. z o.o. w E. znajdowała się w stanie grożącej niewypłacalności czy upadłości czy też w stanie niewypłacalności czy upadłości. Opinia została sporządzona w oparciu o analizę całości dokumentacji finansowej (...) Sp. z o.o. Analiza przeprowadzona przez biegłego jest wszechstronna, uwzględnia całokształt stanu prawnego i do niego się odnosi w kontekście oceny sytuacji finansowej (...) Sp. z o.o. Stanowisko swe biegły miarodajnie i przekonująco uzasadnił i w tej mierze opinia zasługuje na pełną akceptację. Sąd nie mógł natomiast zaaprobować stanowiska biegłego odnośnie wyrażonej przez niego w opinii stanowiska co do definicji stanu grożącej upadłości. Biegły słusznie wskazał, że przepisy prawa nie definiują w żadnym miejscu stanu grożącej upadłości, a w efekcie wywiódł, iż stan ten trwa do momentu wydania przez Sąd postanowienia o ogłoszeniu upadłości, co w niniejszej sprawie miało miejsce w dniu 30.12.2014 r. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż rolą biegłego była

przede wszystkim analiza kondycji finansowej spółki (...) w kontekście zaistnienia bądź nie przesłanek określonych w art. 11 prawa upadłościowego, natomiast rolą Sądu orzekającego była już ich ocena w kontekście regulacji art. 302 § 1 kk. Ma to o tyle znaczenie, iż stan upadłości jest stanem obiektywnym, co oznacza, że albo występuje albo nie i dopiero jego wystąpienie uzasadnia, w przypadku zgłoszenia stosownego wniosku, wydanie postanowienia o ogłoszeniu upadłości danego podmiotu. Orzeczenie Sądu ma znaczenie konsytytutywne o tyle, że tworzy nową sytuację prawną, podmiot w upadłości, co rodzi określone prawem konsekwencje. Nie ulega natomiast wątpliwości, iż w kontekście kondycji finansowej podmiotu ma ono charakter deklaratoryjny, to znaczy, stwierdza że przesłanki wymagane prawem do ogłoszenia upadłości wystąpiły, co przecież nie oznacza, że zaktualizowały się one w momencie ogłoszenia postanowienia, bo przecież oczywistym jest, że wystąpić mogły zdecydowanie wcześniej, nawet przed zainicjowaniem postępowania o ogłoszenie upadłości, co wynika zresztą wprost z art. 21 prawa upadłościowego, który statuuje obowiązek dłużnika złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w oznaczonym terminie od momentu wystąpienia podstaw do ogłoszenia upadłości spółki. To rozróżnienie widoczne jest chociażby w redakcji przepisu art. 299 ksh, gdzie mowa o „złożeniu wniosku o zgłoszenie upadłości we właściwym czasie”, czy art. 586 ksh, który sankcjonuje niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości, pomimo wystąpienia warunków uzasadniających ogłoszenie upadłości. Wobec powyższego uznając, iż rolą biegłego była ocena ekonomiczna sytuacji spółki, nie zaś dokonywanie interpretacji prawnej, Sąd zaaprobował opinię w wskazanym wyżej zakresie, z pominięciem stanowiska biegłego co do definicji stanu grożącej upadłości.

Zgodnie z art. 302 § 1 kk popełnia przestępstwo ten, kto w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, spłaca lub zabezpiecza tylko niektórych, działając na szkodę pozostałych.

Przepis art. 302 § 1 kk ma za zadanie ochronę zasad uczciwego obrotu, które nakazują w miarę możliwości równomierne zaspokojenie ogółu wierzycieli z całego majątku dłużnika, tak, aby straty rozłożyły się jednakowym ciężarem na wszystkich. Zachowanie penalizowane w art. 302 § 1 kk polega na spłacaniu lub zabezpieczaniu niektórych wierzycieli i przez to działanie na szkodę pozostałych. Przez „spłacanie” należy rozumieć każdą czynność, która prowadzi do całkowitego lub choćby częściowego zaspokojenia jednego z wierzycieli. Dłużnik może spłacić wierzyciela również w ten sposób, że w celu zwolnienia się z zobowiązania spełni za zgodą wierzyciela inne świadczenie zamiast pierwotnego (np. dokona na rzecz wierzyciela cesji wierzytelności, przeniesie prawa z weksla itp.). Z kolei znamię czynnościowe „zabezpiecza” odnosi się do każdej formy zabezpieczenia istniejącego roszczenia wierzyciela (np. ustanowienie hipoteki, ustanowienie zastawu, przewłaszczenie rzeczy, cesja wierzytelności na zabezpieczenie). Przystępstwo z art. 302 § 1 kk jest przestępstwem formalnym. Jego dokonanie następuje już z chwilą spłacenia lub zabezpieczenia faworyzowanego wierzyciela.

Zgodnie z omawianym przepisem spłacanie lub zabezpieczanie jednego z wierzycieli ma być działaniem na szkodę pozostałych. Przez działanie na szkodę wierzyciela należy rozumieć każde takie działanie, które spowoduje niebezpieczeństwo w uszczerbku w jakimkolwiek prawnie chronionym interesie wierzyciela (por. uchwała TK z 18.11.1998 r., W/92, OTK 1992, cz. II). Chodzi tu przede wszystkim o takie działanie, które może w jakimkolwiek sposób ograniczyć możliwość zaspokojenia wierzyciela.

Co istotne, z treści omawianego przepisu wynika, iż wypełnienie znamion czynu zabronionego penalizowanego w § 1 art. 302 kk jest możliwe wyłącznie w czasie, gdy dłużnikowi grozi niewypłacalność lub upadłość.

Znamię „w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości” obejmuje wszelkie sytuacje, w których istnieje obiektywne, realne niebezpieczeństwo nadejścia upadłości lub niewypłacalności dłużnika, niebezpieczeństwo, z którym należy się liczyć. Realizacja owego znamienia nie musi się łączyć z nieuchronnością nadejścia któregoś z w/w zdarzeń, wystarczy znaczące prawdopodobieństwo zaistnienia upadłości lub niewypłacalności, przy czym upadłość lub niewypłacalność niekoniecznie muszą grozić rychłym nadejściem (tak: Andrzej Zoll i inni: „Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278-362 k.k.”, Zakamycze 2006, wyd. II).

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, iż wedle znamion zarzucanego oskarżonym czynu musi istnieć stan grożącej dłużnikowi niewypłacalności lub upadłości, czyli stan poprzedzający samą niewypłacalność lub upadłość.

Oba te pojęcia, tj. niewypłacalność i upadłość zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 28.02.2003 r. Prawo upadłościowe. Art. 10 omawianej ustawy stanowi, iż upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny. Ustawa w art. 11 określa okoliczności, w jakich uznaje się dłużnika za niewypłacalnego, ustanawiając dwie przesłanki niewypłacalności: płynnościową – tj. utratę zdolności do wykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych, majątkową – tj. nadmiernego zadłużenia dłużnika w stosunku do jego majątku. Przepis ten z dniem 01.01.2016 r. uzyskał nowe brzmienie. W brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2015 r. art. 11 w ust. 1 ustawy prawo upadłościowe stanowił, iż niewypłacalnym jest dłużnik, jeśli nie reguluje swych wymagalnych zobowiązań pieniężnych, zaś w ust. 2 art. 11 wskazano, iż w przypadku dłużnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, niewypłacalność zachodzi również w sytuacji, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. Sam dłużnik z kolei zobowiązany był do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości (art. 21 ust. 1 ustawy w brzmieniu do 31.12.2015 r.). Z dniem 01.01.2016 r. art. 11 ustawy prawo upadłościowe stanowi, iż dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, przy czym art. 11 ust. 1a wskazuje, iż „domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące. Z kolei ust. 2 art. 11 (określający przesłankę majątkową) wskazuje, iż w przypadku dłużnika – osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej niewypłacalność zachodzi również wówczas, gdy jego zobowiązania pieniężne przekraczają wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający 24 miesiące, przy czym do majątku nie wlicza się składników niewchodzących w skład masy upadłości (art. 11 ust. 3 ustawy prawo upadłościowe), a do zobowiązań pieniężnych nie wlicza się zobowiązań przyszłych, w tym zobowiązań pod warunkiem zawieszającym oraz zobowiązań wobec współnika lub akcjonariusza z tytułu pożyczki lub innej czynności prawnej o podobnych skutkach, o których mowa w art. 342 ust. 1 pkt 4 ustawy prawo upadłościowe. Jednocześnie wprowadza się domniemanie, że zobowiązania dłużnika przekraczają wartość jego majątku, jeżeli zgodnie z bilansem jego zobowiązania, z wyłączeniem rezerw na zobowiązania oraz zobowiązań wobec jednostek powiązanych, przekraczają wartość jego aktywów, a stan utrzymuje się przez okres przekraczający 24 miesiące (art. 11 ust. 5). Z kolei znowelizowany art. 21 ust. 1 nakłada na dłużnika obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości.

W świetle zatem regulacji art. 302 § 1 kk niezbędnym jest odróżnienie stanu grożącej niewypłacalności od stanu niewypłacalności oraz stanu grożącej upadłości od stanu upadłości, gdyż jest to kluczowe dla przypisania odpowiedzialności karnej. Logicznie należy bowiem przyjąć, że nie odpowie na podstawie art. 302 § 1 kk dłużnik, który uczyni to będąc już niewypłacalnym lub w stanie uzasadniającym ogłoszenie upadłości (czyli de facto upadłym). Sąd w pełni aprobuje stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 5 listopada 2008 r. (II AKa 203/08, opubl. Prokuratura i Prawo, nr 11-12, poz. 39), że stanu zagrożenia określonego podmiotu upadłością nie należy mylić ze stanem uzasadniającym złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości tego podmiotu, gdyż pierwszy z tych stanów poprzedza wystąpienie drugiego. Stan, w którym zachodzą materialnoprawne podstawy do ogłoszenia upadłości, jest już bowiem stanem upadłości tego podmiotu. W tym sensie postanowienie Sądu ogłaszającego upadłość ma charakter deklaratoryjny, gdyż stwierdza, że wystąpiły wymagane ustawą przesłanki do ogłoszenia upadłości, co nie oznacza, że ziszczyły się one w momencie wydania postanowienia przez Sąd, lecz w dacie, którą należy określić opierając się o art. 11 i pomocniczo art. 21 ustawy prawo upadłościowe.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż w dacie zawierania umowy cesji wierzytelności przysługujących (...) Sp. z o.o. od (...) Sp. z o.o. na rzecz K. G., (...) Sp. z o.o. nie znajdowała się ani w stanie grożącej niewypłacalności ani w stanie grożącej upadłości. Zgodnie z pkt IV 1a opinii biegłego stan niewypłacalności spółki (przesłanka płynnościowa) zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2015 r. nastąpił najpóźniej w dniu 14.12.2011 r., zaś przesłanka majątkowa niewypłacalności (art. 11 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2015 r.) ziszcza się najpóźniej w dniu 31.12.2013 r. (pkt IV 1b opinii), jako że w tej dacie zobowiązania spółki przewyższały o 2.066.941,70 zł wartość jej majątku, co wynika wprost z bilansu sporządzonego na tę datę (str.12-13 opinii), by

później jedynie rosnać (str. 13-15 opinii), przy zmniejszającej się wartości majątku. Analizując natomiast przesłanki stwierdzenia niewypłacalności wg stanu prawnego obowiązującego od dnia 01.01.2016 r. biegły wskazał, iż przesłanka płynnościowa określona w art. 11 ust. 1 i 1a ustawy prawo upadłościowe wystąpiła najpóźniej w dniu 08.05.2012 r. Powyższą datę biegły ustalił wskazując, że pierwsze nieuregulowane zobowiązanie stało się wymagalne w dniu 14.11.2011, a trzymiesięczne opóźnienie w zapłacie minęło w dniu 14.02.2012 r. Drugie z kolei zobowiązanie stało się wymagalne w dniu 14.12.2011 r., a okres trzymiesięcznego opóźnienia mijał z dniem 14.03.2012 r. Trzecie z kolei zobowiązanie wymagalne stało się w dniu 09.03.2012 r., a okres trzymiesięcznego opóźnienia w płatności upływał z dniem 09.06.2013 r. czwarte nieuregulowane zobowiązanie wymagalne stało się w dniu 08.05.2012 r., a więc po upływie trzymiesięcznego opóźnienia w zapłacie drugiego z kolei zobowiązania.

Z powyższego w sposób niezbity wynika, iż w dacie zawierania umowy cesji (...) Sp. z o.o. nie znajdowała się w stanie grożącej niewypłacalności, gdyż stan niewypłacalności spółki występował co najmniej od dnia 08.05.2012 r. (a niewątpliwie stan ten jest stanem dalej idącym niż stan grożącej niewypłacalności). W ocenie Sądu (...) Sp. z o.o. w dniu 24.10.2014 r. nie znajdowała się również w stanie grożącej upadłości, gdyż co najmniej od wskazanej daty (a przy realiach stanu prawnego obowiązującego w dacie zawierania umowy cesji, wcześniej, bo już co najmniej od 31.12.2013 r.) istniały podstawy wymagane prawem upadłościowym do ogłoszenia upadłości spółki. Jak już wskazywano wyżej upadłość zachodzi wówczas, gdy dłużnik staje się niewypłacalny.

Skoro więc dłużnik już jest niewypłacalny albo gdy realnie istnieją podstawy do ogłoszenia upadłości, to tym samym nie może zachodzić stan zagrożenia niewypłacalnością lub upadłością, a to oznacza, że w tej sytuacji sprawca nie może swym działaniem wyczerpać znamion występku z art. 302 § 1 kk (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 07.02.2013 r. sygn. akt II AKa 291/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28.10.2016 r. sygn. akt II AKa 292/16).

Mając powyższe na względzie, kierując się treścią art. 414 § 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 kpk Sąd uniewinnił M. G. i W. G. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

O kosztach postępowania w pkt II wyroku orzeczono zgodnie z dyspozycją art. 632 pkt 2 kpk.